

## ଅଗ୍ନିପଥ ସ୍କିମ୍ ଉପରେ ଏ.ଆଇ.ପି.ଏସ୍.ଏନ୍ ଡ୍ରାଫ୍ଟ ପୋଲିସନ୍ ପେପର

ଡ. ରଘୁନନ୍ଦନ,  
ଦିଲ୍ଲୀ ସାଇନ୍ସ ଫୋରମ୍

କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ପୁଣି ଥରେ ଏକ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ନୀତି ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି, ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରାୟ କିଛି ଦିନ ପୂର୍ବରୁ ସମସ୍ତ ନୂତନ ସାମରିକ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଅଗ୍ନିପଥ ଯୋଜନା ଲିଖିତ ପରୀକ୍ଷା ସହିତ ତୁରନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି । ସଂକ୍ଷେପରେ, ନୂତନ ନିଯୁକ୍ତି ତଥା ସମସ୍ତ ନୂତନ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ବୟସ ଅବଧି 17.5 ରୁ 21 ବର୍ଷ ଧରାଯିବ ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପରେ, ଏହି ତଥାକଥିତ “ଅଗ୍ନିଭିରମାନେ” 4.5 ବର୍ଷ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ସେବାରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେବେ, ଯେଉଁଥିରୁ କେବଳ 6 ମାସ ତାଲିମ ପାଇଁ ହେବ । ସେମାନଙ୍କର 4 ବର୍ଷର ସେବା ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ, କେବଳ 25% ଅଗ୍ନିଭିର ପେନସନ୍ ସହିତ ସମସ୍ତ ସାଧାରଣ ସୁବିଧା ସହିତ “ଅଲ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଅଲ୍ କ୍ଲ୍ୟାସ୍” ସେବାୟତ / ମହିଳା ଭାବରେ ସେବାରେ ରହିବେ । ଅବଶିଷ୍ଟ 75% ଅଗ୍ନିଭିରଙ୍କୁ ଏକ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ମୋଟାରୀଶି ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ତଥା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ କୌଣସି ସୁବିଧା ନ ଥାଇ ଏକକାଳିନ ଦେୟ 11.5 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

ବିମୁକ୍ତୀକରଣ, ଜିଏସଟି, କୋଭିଡକୁ ନେଇ ଦେଶବ୍ୟାପୀ ତାଲାବନ୍ଦୀ ପକାଇବା ଇତ୍ୟାଦି ନୀତି ଏହି ସରକାର ହଠାତ୍ ଘୋଷଣା କଲା ଭଳି ତଥା ଆକସ୍ମିକ ଭାବରେ ଏହି ସ୍କିମକୁ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି । ପୂର୍ବ ପରି, ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ନିକଟରେ କୌଣସି ପୂର୍ବ ସୂଚନା ନଥିଲା, ସଂସଦରେ କୌଣସି ଆଲୋଚନା ହୋଇନଥିଲା ଏବଂ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ମତାମତ ଲୋଡିବା ନିମନ୍ତେ କୌଣସି ଆଗୁଆ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ମଧ୍ୟ ଦିଆଯାଇନଥିଲା । ଏହି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ଘୋଷଣା ସାମରିକ ସେବା ପାଇଁ ଆଗ୍ରହୀ ଥିବା ଯୁବକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମଗ୍ର ଦେଶରେ ଏକ ଚତକ୍ଷଣାତ୍, ଦୃଢ଼ ଏବଂ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟବଶତଃ ହିଂସାମୂଳକ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା । ବିଭାଗଟି ବୋଧହୁଏ ଅଧିକ କ୍ରୋଧିତ ଥିଲା ଯୁବକମାନେ, ଯେଉଁମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକାଡେମିକ୍ ଏବଂ ଶାରୀରିକ ସ୍ତରରେ ନିଯୁକ୍ତି ପ୍ରକ୍ରିୟା ପାଇଁ ପ୍ରାୟ ଗତ 3 ବର୍ଷ ଧରି ନିଜକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିଲେ, ଯେହେତୁ କୋଭିଡ୍ କାରଣରୁ ସେହି ସମୟ ପାଇଁ କୌଣସି ନିଯୁକ୍ତି ହୋଇପାରି ନାହିଁ । କେବଳ ଶତକଡ଼ା 25% ମନୋନୀତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସଶସ୍ତ୍ର ବାହିନୀରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ-ସେବା ବୃତ୍ତି ପାଇବେ ବୋଲି କୁହାଯିବ ।

ବ୍ୟାପକ ବିରୋଧର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ସରକାର ଏହି ଯୋଜନା ସହିତ ଆଗକୁ ବଢ଼ିବେ ବୋଲି ଜିଦ୍ ଧରିଛନ୍ତି । ସରକାର ଦାବି କରିଛନ୍ତି ଯେ ଏହି ତିନି ସେବାର ମୁଖ୍ୟ ଏବଂ ଶୀର୍ଷ ଅଧିକାରୀଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରାମର୍ଶ ନିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହି ଯୋଜନାକୁ ସେମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ସମର୍ଥନ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଯୋଜନାକୁ ଗଣମାଧ୍ୟମ ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସର୍ବସାଧାରଣ ଫୋରମରେ ଏହା ସପକ୍ଷରେ କହିବାକୁ କୁହାଯାଇଥିଲା । ଅବଶ୍ୟ, ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ଶୀର୍ଷ ମାନ୍ୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ପୁରୁଖା ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଯୋଜନାର ବ୍ୟାପକ ତଥା ଦୃଢ଼ ସମାଲୋଚନାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ବର୍ତ୍ତମାନର ସେବା ମୁଖ୍ୟମାନେ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟବଶତଃ ନିଜକୁ ବଳି ଛେଳି ଭାବରେ ଏକ ରାଜନୈତିକ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ବିବାଦ ଭିତରକୁ ଟାଣି ହୋଇଯାଇଛନ୍ତି ।

ଏହି ଯୋଜନାକୁ ବିରୋଧ କରୁଥିବା ତଥା ଅନ୍ୟ ସମାଲୋଚକମାନଙ୍କର ଚିତ୍କାର ଥିବା ଏକ ସ୍ୱୀକାରୋକ୍ତି ମାଧ୍ୟମରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ସାମାନ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ ଏବଂ ଆନ୍ଦୋଳନର ତାପମାତ୍ରା ହ୍ରାସ କରିବା ଏବଂ ନକାରାତ୍ମକ ମତକୁ ଦୂର କରିବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖୁଥିଲେ । ଏହାକୁ ରିହାତି ଦେବାକୁ ନେଇ ସର୍ବାଧିକ ବୟସକୁ 23 ବର୍ଷକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବା, କେବଳ ଚଳିତ ବର୍ଷ ପାଇଁ, ଯାହାଫଳରେ କୋଭିଡ୍ ଅବଧି ସମୟରେ ନଷ୍ଟହୋଇଥିବା ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦିଆଯିବ । ଆଶ୍ୱାସନା ମଧ୍ୟ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସଶସ୍ତ୍ର ପୋଲିସ ଫୋର୍ସ (CAPF) ରେ ନିଯୁକ୍ତିର 10% ଅଗ୍ନିଭିରଙ୍କ ପାଇଁ ସଂରକ୍ଷିତ ରହିବ ଏବଂ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଅର୍ଜନ କରିଥିବା ବା କୌଶଳ ପାଇଁ ଏକାଡେମିକ୍ ସମକକ୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଏବଂ IGNOU ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରମାଣପତ୍ର,

ଡିପ୍ଲୋମା କିମ୍ବା ଏପରିକି ଡିଗ୍ରୀ ପ୍ରଦାନ ଇତ୍ୟାଦି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯିବ । କିନ୍ତୁ ସରକାର ଏହାର ମୌଳିକ ନୀତିରେ ଅଟକ ରହିଛନ୍ତି ଯେ ଭବିଷ୍ୟତର ସମସ୍ତ ସାମରିକ ନିଯୁକ୍ତି ଅଭିପଥ ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ହେବ ।

**ମାନବ ସମ୍ବଳର ପୁନର୍ଗଠନ ଆବଶ୍ୟକ, କିନ୍ତୁ ଅଭିପଥ ଏହାର ପ୍ରତିକାର ନୁହେଁ :** ଦି ଅଲ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ପିପୁଲ୍ସ ସାଇନ୍ସ ନେଟୱାର୍କ (AIPSN) ଅଭିପଥ ଯୋଜନା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିଛି, ଏଥିରେ ଗଭୀର ମତଭେଦ ରହିଛି ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନର ରୂପରେଖକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ଏହାକୁ ବିରୋଧ କରୁଛି । ନିମ୍ନରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଥିବା ପରି, AIPSN ବିଶେଷତଃ “ସାମରିକ ବ୍ୟାପାରରେ ବିପ୍ଳବ ” revolution in military affairs (RMA) ବିଷୟରେ” ଆଧାର କରି ମାନବ ସମ୍ବଳ, ସାଂଗଠନିକ ଢ଼ାଞ୍ଚାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ଏବଂ ସଶସ୍ତ୍ର ବାହିନୀର ବଜେଟର ସମସାମୟିକ ବାସ୍ତବତା ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ପୁନର୍ବାର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ବୁଝିବା, ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଛି । ଅଭିପଥ ଯୋଜନା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଏହି ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପୂରଣ କରେ ନାହିଁ । ଅପରପକ୍ଷେ, ଏହା ଆଧୁନିକ, ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ସାମରିକ ଏବଂ ରଣନୀତିକ ପରିବେଶରେ ଭାରତୀୟ ସଶସ୍ତ୍ର ବାହିନୀର ସାମର୍ଥ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ପକାଇବ । ବର୍ତ୍ତମାନର ସୁରକ୍ଷା ପରିସ୍ଥିତି ଏବଂ ଭାରତର ତୁରନ୍ତ ପଡ଼ୋଶୀ ତଥା ବ୍ୟାପକ ଆଞ୍ଚଳିକ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଏହି ଯୋଜନା ଜାତୀୟ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରତି ବିପଦ ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି । ଏହା ଯେପରି ଠିଆ ହୋଇଛି, ଅଭିପଥ ସଶସ୍ତ୍ର ବାହିନୀର ଗଠନ ଏବଂ ନୈତିକତା ପାଇଁ ଅବାଞ୍ଚିତ ପରିଣାମ ସୃଷ୍ଟି କରିବ ଏବଂ 75% ଅଭିପଥକୁ ସଶସ୍ତ୍ର ବାହିନୀ ଛାଡ଼ି ବେକାର ଯୁବକମାନଙ୍କ ବହୁପରିମାଣରେ ଯୋଗଦେବାକୁ ମଧ୍ୟ ନକାରାତ୍ମକ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ପକାଇବ । ଚାଲନ୍ତୁ ଏହି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିଗ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ।

ଏହା ସଶସ୍ତ୍ର ବାହିନୀ ମଧ୍ୟରେ ବହୁ ପୂର୍ବରୁ ବୁଝି ସାରିଛି ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ବିଶେଷଜ୍ଞ ଗୋଷ୍ଠୀ ଯେପରିକି କାର୍ଗିଲ୍ କମିଟି (1999) ଦ୍ୱାରା ସୁରକ୍ଷା ବିଶ୍ଳେଷକ କେ.ସୁବ୍ରମନ୍ୟମଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଛି ଯେ ସଶସ୍ତ୍ର ବାହିନୀ, ବିଶେଷକରି ସେନାକୁ ହ୍ରାସ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଏଥିରେ ବୟସରେ ମଧ୍ୟ ହ୍ରାସ ପାଇଁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଛି । ଯୁଦ୍ଧର ପରିବର୍ତ୍ତିତ ପ୍ରକୃତି, ତଥା ବର୍ତ୍ତମାନର ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ବିଶେଷକରି C4 (ଯୋଗାଯୋଗ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶ, ନିୟନ୍ତ୍ରଣ, କମ୍ପ୍ୟୁଟର), ନେଟୱାର୍କ ଏବଂ ଉପଗ୍ରହ-ସଂଯୁକ୍ତ ପ୍ରଣାଳୀ, ଦୂରରୁ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅସ୍ତ୍ର, ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ରାଡାର ଏବଂ ଲେଜର-ଗାଇଡ୍ ଭଳି ଅନେକ ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳ ପ୍ରଯୁକ୍ତିର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ସହିତ ଏହା ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ଅନୁଭବ କରାଯାଇଥାଏ । ଜଣେ ଯୁବକ, ଟେକ୍ନିକାଲ୍ ଡାଲିମିପ୍ରାପ୍ତ, “ପତଳା ଏବଂ ଅର୍ଥ” ବା “lean and mean” ପାଇଁ ଆହ୍ୱାନ କରନ୍ତି । ଏକ ଉଦାହରଣ ବେବାକୁ, ଚୀନ୍ ନିକଟ ଅତୀତରେ ଏହାର ସେନାବାହିନୀକୁ ପ୍ରାୟ 3.5 ମିଲିୟନ୍ ସୈନିକରୁ ପ୍ରାୟ 1 ମିଲିୟନ୍ କୁ ହ୍ରାସ କରିଥିବାବେଳେ ଏହାକୁ ଉନ୍ନତ ଜ୍ଞାନର କୌଶଳ ପ୍ରଣାଳୀ ସହିତ ଯଥେଷ୍ଟ ଉନ୍ନତିବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଛନ୍ତି ।

**ମଜୁରୀ ଏବଂ ପେନ୍ସନ୍ ଉପରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହ୍ରାସ କରିବା:** ପେନ୍ସନ୍ ଉପରେ ବିପୁଳ ପରିମାଣ ହ୍ରାସ କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ , ଯାହା ବହୁ ପରିମାଣରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ଖାନ୍ ରାଜ୍ ଖାନ୍ ପେନ୍ସନ୍ (OROP) ସ୍କିମ୍ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପରେ , ଅନେକ ପେ କମିଶନ ସୁପାରିଶ ଇତ୍ୟାଦି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ ସଶସ୍ତ୍ର ବାହିନୀର ଦରମା ବ୍ୟୟ ପ୍ରାୟ 1.536 ଲକ୍ଷ କୋଟି (\$ 21 ବିଲିୟନ) ଅଟେ । ପେନ୍ସନ୍ ବ୍ୟୟ ହେଉଛି ୧, ୧ 77 ଲକ୍ଷ କୋଟି (\$ 16.7 ବିଲିୟନ), ଯାହା ମାନବ ସମ୍ବଳ ବ୍ୟୟକୁ ସମୁଦାୟ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ବଜେଟର ପ୍ରାୟ ଶତକଡ଼ା 52% ହୋଇଥାଏ ! ଏହା ପ୍ରାୟତଃ ସମାନ ପୁଞ୍ଜି ଅଧିଗ୍ରହଣ, ନୂତନ ଉନ୍ନତ ପ୍ଲାଟଫର୍ମ ଏବଂ ପୁରୁଣା ଉପକରଣର ନବୀକରଣ, ନବୀକରଣ କିମ୍ବା ବଦଳାଇବା ପାଇଁ ଉପଲକ୍ଷ ପରିମାଣ ସହିତ ସମାନ ପରିମାଣର ଅଟେ ।

ଉଚ୍ଚ ମାନବ ସମ୍ବଳ ନିମନ୍ତେ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ସି.ଏ.ଜି ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ କମିଟିର ରିପୋର୍ଟରେ ହାଇଲାଇଟ୍ କରାଯାଇଛି, ବିଶେଷତଃ 15 ତମ ଅର୍ଥ ଆୟୋଗ ଯାହା ପେନ୍ସନ୍ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ତୁରନ୍ତ ହ୍ରାସ କରିବାକୁ ଆହ୍ୱାନ ଦେଇଛି, ପ୍ରତିରକ୍ଷା ବାହିନୀ ବର୍ତ୍ତମାନ ସରକାରୀ ବେସାମରିକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁକ୍ତ ନୂତନ ପେନ୍ସନ୍ ସ୍କିମ୍ କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବାକୁ ବା ଆପଣେଇବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ତରଫରୁ, ସେବାଗୁଡ଼ିକ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଛନ୍ତି ।

ଏହା ସୁରାଜ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ଯେ ଯେତେବେଳେ କେବଳ ଆର୍ଥିକ ଉପାଦାନ କିମ୍ବା ଅଧିକ ନୁହେଁ, ବରଂ ଏକ ଭାବପ୍ରବଣ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଯାହା ସମାଜ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ମୂଲ୍ୟବୋଧକୁ ପ୍ରମାଣ କରିଥାଏ ଏବଂ ଦେଶର ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରତି ବିପଦ ଥିବା ସେବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ସ୍ୱୀକୃତି ଦେଇଥାଏ। ଜାତି, ରାଜ୍ୟ ସେମାନଙ୍କୁ ଜୀବନସାରା କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କ ପରିବାର ପାଇଁ କୌଣସି ଖରାପ ପରିସ୍ଥିତି ନଥାଏ ବା ନିମନ୍ତେ ସହାୟତା ହେବ । ସରଳ ଭାବରେ କହିବାକୁ ଗଲେ, ସାମରିକ ଯେତେବେଳେ ଛୁଇଁବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ ।

ଅବଶ୍ୟ, ସଶସ୍ତ୍ର ବାହିନୀର ଯେତେବେଳେ ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ମୋଟ ମାନବ ସମ୍ବଳ ଖର୍ଚ୍ଚ ହିଁ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଅଭିପଥ ଯୋଜନା ପଛରେ ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରେରଣା ପାଲଟିଛି । କିନ୍ତୁ ଏହାକୁ ଅଭିପଥ ପାଇଁ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଆଗକୁ ନିଆଯାଇ ନାହିଁ, ଯାହାକି ଯୁବ ନିଯୁକ୍ତି ଆଣିବା ଏବଂ ଏକ ଉଚ୍ଚ-କୂଶଳୀ ସୈନିକ ଗଠନ ପାଇଁ ଏହି ଯୋଜନାକୁ ଏକ ପ୍ରମୁଖ “ସଂସ୍କାର” ବୋଲି କହିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରିଛି। ଅନ୍ୟ ସମାଲୋଚକମାନେ, ବିଶେଷକରି ସରକାରୀ ସମର୍ଥକ ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ସାମରିକ କର୍ମଚାରୀ, କମ୍ ଲଜ୍ଜାଜନକ ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରିଛନ୍ତି ।

ଅନେକ ସମୀକ୍ଷକ ଭୁଲ୍ ଭାବରେ ଯୁକ୍ତି କରନ୍ତି ଯେ ଆଧୁନିକ ଉପକରଣ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ମାନବ ସମ୍ବଳ ଖର୍ଚ୍ଚ ହ୍ରାସ କରାଯାଇପାରେ ଯାହା ପାଇଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଅର୍ଥ ଉପଲବ୍ଧ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସାମରିକ ବଜେଟ୍ ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚ ଶୂନ୍ୟ ରାଶି ଏକ ଖେଳ ନୁହେଁ । HR ଖର୍ଚ୍ଚରେ ସଞ୍ଚୟ ବହୁ ପରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ ଏବଂ ସାମରିକର ଆଧୁନିକୀକରଣ ତାହା ଘଟିବାକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିପାରିବ ନାହିଁ, ତେଣୁ ଉଭୟଙ୍କୁ ଡି-ଲିଙ୍କ୍ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ କିନ୍ତୁ ଏକ ସିଙ୍କ୍ରେନାଇଜଡ୍, ଯୋଜନାବଦ୍ଧ ଭାବରେ, ଅନ୍ୟତ୍ର ପୃଥକ ଆଲୋଚନା ପାଇଁ ଏକ ବିଷୟ ।

ଖର୍ଚ୍ଚ ସଞ୍ଚୟ ଏକମାତ୍ର ମାନବସ୍ତ୍ର ହୋଇପାରେ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଆମେ ସଶସ୍ତ୍ର ବାହିନୀର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବା ଉଚିତ୍? ଜଣେ ବାସ୍ତବିକ ଭାବରେ ଜଣେ ତୃତୀୟ ବର୍ଷର ସେବାରେ ଜଣେ ଅଭିଭିର ଆଶା କରିପାରନ୍ତି କି ତାଙ୍କ ଜୀବନ ପ୍ରତି ବିପଦ ଆସିବ ଯେ ତାଙ୍କୁ ଏକ ବର୍ଷ ପରେ ସେବା ଛାଡିବାକୁ କୁହାଯିବ, ବିନା ଯେତେବେଳେ କିମ୍ବା ସୁବିଧା ବିନା? ସମ୍ପ୍ରତି ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ଭେଟେରାନମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୂଚିତ କରାଯାଇଛି ଯେ ଏହି ଯୋଜନା ଭାରତୀୟ ସାମରିକ ବିପଦକୁ ଘୃଣା କରିବ, ଯାହା ହେଉଛି ଶେଷ କଥା ଯଦି ସଶସ୍ତ୍ର ବାହିନୀର ଯେତେବେଳେ ଏବଂ ଦରମା ହ୍ରାସ କରି ସରକାର ବହୁ ଅର୍ଥ ସଞ୍ଚୟ କରନ୍ତି, ତେବେ ଏହା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନକାରାତ୍ମକତାକୁ ଦୂର କରିବ ଅଭିପଥ ଯୋଜନାର? ତାଲ ଏଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ।

**ବିପଜନକ ସଂଖ୍ୟାହ୍ରାସ, ଦୁର୍ବଳ କୌଶଳ ଏବଂ ଶ୍ରେଣୀ ବିଭାଜନ:** ଆସନ୍ତୁ ପ୍ରଥମେ ସମୁଦାୟ ଶକ୍ତି ହ୍ରାସକୁ ଆକଳନ କରିବା, ସେନାକୁ ଏକ ଉଦାହରଣ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିବା, ଯେହେତୁ ସମସ୍ତ ସେବା ପାଇଁ ପ୍ରାୟ 15 ଲକ୍ଷ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସେନାର ପ୍ରାୟ 12.5 ଲକ୍ଷ ଶକ୍ତି ଅଛି | ଏହା ମନେ ରଖିବା ଉଚିତ୍ ହେବ ଯେ ଗତ 3 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ନିଯୁକ୍ତି ହୋଇ ନାହିଁ ଏବଂ ପ୍ରାୟ 2 ଲକ୍ଷର ଏହି ଅଭାବ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ହେବ କି ନାହିଁ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ କୌଣସି ଘୋଷଣା କରାଯାଇ ନାହିଁ, କାରଣ ତଳିତ ବର୍ଷ ଘୋଷିତ ନିଯୁକ୍ତି ପୂର୍ବପରି 65,000 ସମାନ । ଜଣେ ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ଲେଫ୍ଟ ଜେନେରାଲଙ୍କ ସବିଶେଷ ହିସାବ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ, 2030 ସୁଦ୍ଧା, ନିଯୁକ୍ତି, ଅଭିଭିର ଏବଂ ନିତ୍ୟକର୍ମ ଅବସର ଗ୍ରହଣକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ସେନାର ମୋଟ ଶକ୍ତି ଯଥେଷ୍ଟ ନାଟକୀୟ ଭାବେ ହ୍ରାସ ପାଇଥାନ୍ତା | 4 ବର୍ଷର ଅଭିଭିରଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ସେବାରେ ଅଧିକ ଅଭିଜ୍ଞ ସୈନିକମାନଙ୍କ ସହିତ 45:55 ଅନୁପାତରେ ରହିବ ଏବଂ ଏହା ପରେ ଆହୁରି ଖରାପ ହେବ | ତଥାପି, 500 ର ନାମମାତ୍ର ଶକ୍ତି ସହିତ ଶିଶୁ ବା ଆର୍ଟିଲିରିର ଯୁନିଟ୍ ସ୍ତରରେ ଏକ “ଅଭିଜ୍ଞତା” ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାନ୍ତା, ଏବଂ ସେଠାରେ 32 ଅଭିଜ୍ଞ ସୈନିକମାନଙ୍କ ପାଇଁ 68 ଅଭିଭିର ରହିଥାନ୍ତେ ଏବଂ, 2034 ସୁଦ୍ଧା, କେବଳ 18 ଜଣ ସୈନିକ ରହିଥାନ୍ତେ | ଅଭିଭିର କଥାଟି ହେଉଛି ଯେ ସେନା ପ୍ରକୃତରେ ଛୋଟ ହୋଇଯାଉଛି ଏବଂ ହାରାହାରି ବୟସ ସହିତ ମଧ୍ୟ ଏହା ଏକ ଲମ୍ବା ଏବଂ ଅନଭିଜ୍ଞ ବର୍ଗ ପାଇବ, ଯେଉଁଥିରେ ବୈଷୟିକ ଜ୍ଞାନ କୌଶଳରେ ଉନ୍ନତ ସାମରିକ ଆବଶ୍ୟକତାଠାରୁ କମ୍ ଅଭିଜ୍ଞତା, ବୈଷୟିକ ଜ୍ଞାନ ଏବଂ ଦକ୍ଷତା ରହିବ |

ବିଶେଷକରି ବାୟୁସେନା ଏବଂ ନୌସେନାରେ ଅଧିକ ଉଚ୍ଚ-ବୈଷୟିକ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ଅଧିକ ଉନ୍ନତ ଜ୍ଞାନ ଏବଂ ଦକ୍ଷତା ସ୍ତର ସହିତ ଅଭିଭିରକ୍ତ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଅଧିକ ବୈଷୟିକ ପାଇବ କି? ପ୍ରବେଶ ସ୍ତରର ଯୋଗ୍ୟତା ପୂର୍ବ ପରି ସମାନ । ଦଶମ କିମ୍ବା 10 + 2 ଯେହେତୁ ବରିଷ୍ଠ ସେବାନିବୃତ୍ତ/ଭେଟେରାନମାନେ ସୂଚିତ କରିଛନ୍ତି, ସେନାରେ ମଧ୍ୟ ଜଣେ ସୈନିକ ପ୍ରାୟ 4 ବର୍ଷ ପରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରେ, ସେହି ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନୂତନ ସ୍କିମ୍ 75% ନିଯୁକ୍ତି ଘରକୁ ପଠାଇବ ଏବଂ ପୁନର୍ବାର ତାଲିମ ଆରମ୍ଭ କରିବ । ଅଧିକ ବୈଷୟିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବାୟୁସେନା ଏବଂ ନୌସେନାରେ ଏହା 6 ବର୍ଷ କିମ୍ବା ତା’ଠାରୁ ଅଧିକ ଚାକିରି ତାଲିମ ଆବଶ୍ୟକ କରେ, ଯାହା ଅଗ୍ନିପଥ ଅନୁମତି ଦେବ ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ, ଏହି ଦିଗକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ଆମେରିକାର ସୈନ୍ୟବାହିନୀ ନିଯୁକ୍ତି ବୟସକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିଛନ୍ତି, ଯେଉଁଥିରେ ଯୁକ୍ତି ହେଉଛି ଯେ ବୈଷୟିକ ଜ୍ଞାନ କୌଶଳରେ ଉନ୍ନତ ସାମରିକ ପାଇଁ ଏହା ଅଧିକ ଯୋଗ୍ୟ, ଅଭିଜ୍ଞ ଏବଂ ପରିପକ୍ୱ ନିଯୁକ୍ତି ଆବଶ୍ୟକ କରେ । ତେଣୁ ଅଗ୍ନିପଥ ଯୋଜନା ଏକ ବୈଷୟିକ ଜ୍ଞାନ କୌଶଳରେ ଉନ୍ନତ ସାମରିକ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରେ କି ନାହିଁ ଏଥିରେ ଗୁରୁତର ସନ୍ଦେହ ରହିଛି । ବରଂ ଏହା ଏକ ଅର୍ଦ୍ଧ-ବେକ୍ ବା ଅଧପଚ୍ଛରିଆ ସ୍କିମ୍ ଯାହା ମୁଖ୍ୟତଃ ଦରମା ଏବଂ ପେନ୍ସନ୍ ବିଲ୍ ହ୍ରାସ କରିବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି । ଯଦି ଏହା ହୁଏ, ଆମେ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନେଇପାରିବା ଯେ ଅଗ୍ନିପଥ ଯୋଜନା ସାମରିକକୁ ଦୁର୍ବଳ କରିବ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ବୈଷୟିକ ଏବଂ ମାନବ ସମ୍ବଳ ରୂପାନ୍ତର ପଥରେ ଦୁର୍ବଳ ଭାବରେ ଠିଆ ହେବ ।

ଅନେକ ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ଭେଟେରାନ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଶେଷଜ୍ଞମାନେ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଇଚ୍ଛାକୃତ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଅନେକ ବିକଳ ପଦ୍ଧତି ରହିଛି । ଧୀରେ ଧୀରେ ନିଯୁକ୍ତି ବ୍ୟାପ୍ ହ୍ରାସ କରାଯାଇପାରେ, କିନ୍ତୁ 7-10 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ଲମ୍ବା ମୌଳିକ ସେବା ସହିତ, ଗଭୀର ତାଲିମ ଏବଂ ଶିକ୍ଷା ସହିତ, ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ୟାକେଜ୍, କିମ୍ବା ନିଯୁକ୍ତିରେ ଇଚ୍ଛା ଅନୁଯାୟୀ ସେବାରେ ନିରନ୍ତର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରରେ ଭୂମିକାକୁ ନେଇ କାର୍ଯ୍ୟରତକୁ ଦିଆଯାଇପାରେ । କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଅଭାବ ମଧ୍ୟ ଆଲୋଚନାର ପରିସରକୁ ଆସୁଛି, ଏକ ବୈଷୟିକ ଜ୍ଞାନକୌଶଳ ସେବାରେ ଗୁରୁତର ନେତୃତ୍ୱ ଫାଙ୍କା ରହିବାକୁ ଅଣଦେଖା କରାଯାଉଛି । ବିତମ୍ବନାର ବିଷୟ, ଅଣ-ଯୁଦ୍ଧ ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡିକରେ ଅଧିକ କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ ଏକ ଖରାପ “teeth-to-tail” ଅନୁପାତ (କେତେକ ଅଧିକ ଅନୁଯାୟୀ ପାକିସ୍ତାନର ଅଧା ଏବଂ ଚୀନ୍ର ଏକ ପଞ୍ଚମାଂଶ), ଏହା ଏକ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ମାନବ ସମ୍ବଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସମାଧାନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ଅଗ୍ନିପଥ ଯୋଜନା ଏହିପରି ଭଲ ତାଲିମପ୍ରାପ୍ତ ଅଧିକାରୀ ଏବଂ JCOs / NCO ଗୁଡିକ ଯୁଦ୍ଧ ଯୁନିଟ୍, କମାଣ୍ଡ ଏବଂ କଣ୍ଟ୍ରୋଲ୍ ସେଣ୍ଟର, ଟ୍ରେନିଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଇତ୍ୟାଦି ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଭାବରେ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ହ୍ରାସ ହୋଇଥିବା ଶକ୍ତିର ସାମଗ୍ରିକ ସୈନ୍ୟବାହିନୀରେ ସମସ୍ତ ନିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପରେ ସେବା ନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ ହେବ । ଏହିପରି ମାନବ ସମ୍ବଳ ଯୋଜନାଗୁଡିକର ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାଦ୍ୱୟନ, ଶୀଘ୍ର ଆଧୁନିକୀକରଣ ଏବଂ ଉନ୍ନତ ଯନ୍ତ୍ରପାତିର ଉତ୍ପାଦନ ସହିତ ମାନବ ସମ୍ବଳ ଶକ୍ତି ହ୍ରାସ ପାଇ ସାମରିକ ଇଚ୍ଛାକୁ “lean and mean” କରିବ, ପାରମ୍ପରିକ ତଥା ସୁହାଇଲୀ ପେନ୍ସନ୍ ସହିତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁବିଧାସୁଯୋଗ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପୂର କରିବ ।

**ମିଥ୍ୟା ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଏବଂ ପ୍ରତିକୂଳ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ:** ବିଶ୍ୱୋରକ ବିରୋଧ ପରେ 75% ଅଭିଭିରକ୍ତ ଖାଲି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯେଉଁମାନେ 4.5 ବର୍ଷ ସେବା ପରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ମିଲିଟାରୀ ଛାଡିବେ । ସରକାର କହିଛନ୍ତି ଯେ ଅଭିଭିରକ୍ତ ପାଇଁ CAF 10% ଚାକିରୀ ସଂରକ୍ଷଣ କରିବ, ଯାହା କେବଳ “robbing Peter to pay Paul” ପାଉଁଳକୁ ଦେବା ପାଇଁ ପିଟରକୁ ଲୁଚିବା” ଅର୍ଥାତ୍ ଅଭିଭିରକ୍ତ ଏହି ଚାକିରି ଦେବାବେଳେ ସେନାବାହିନୀରେ ପ୍ରବେଶ କରିପାରିବ ନାହିଁ ବିଭିନ୍ନ ସରକାରୀ ମୁଖପାତ୍ରମାନେ PSU ତରଫରୁ ସମାନ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ କିଛି କର୍ପୋରେଟ୍ ନେତା ମଧ୍ୟ ଅଭିଭିରକ୍ତ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ବୋଲି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ କାରଣ ସେମାନେ ଭଲ ତାଲିମପ୍ରାପ୍ତ ଏବଂ ଶୁଦ୍ଧ ଅଭିଭିରକ୍ତ ପାଇବେ । ବାସ୍ତବତା ଏହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ନିରାଶାଜନକ ବୋଲି କହିପାରିବା ।

ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ, କେ । ଯୁ ସରକାରରେ ଗୁପ୍ତ ସି ଚାକିରିର 10% ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ସର୍ବନିମ୍ନ ଶ୍ରେଣୀ ଗୁପ୍ତ ଡିରେ 20% ସଂରକ୍ଷଣ ରହିଛି । ଗୁପ୍ତ C ରେ 14.5% ଏବଂ ଗୁପ୍ତ D ରେ 24.5%, PSU ବା ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ପରିଚାଳିତ ବ୍ୟାଙ୍କ, CPSU ଏବଂ CAPFs ଯୁନିଟ୍ ଏବଂ CAPF ରେ ସଂରକ୍ଷଣ । ରେକର୍ଡରେ ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ 10,84,705 ଗୁପ୍ତ ସି କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ 13,976 (1.3%)

ପୂର୍ବତନ କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ 3,25,265 ଗୁପ୍ତ ଡି କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ 8,642 (2.7%) ପୂର୍ବତନ କର୍ମଚାରୀ ଥିଲେ। କେନ୍ଦ୍ରୀୟ PSU ଗୁଡ଼ିକରେ, ସଂପୃକ୍ତ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ଗୁପ୍ତ C ରେ 1.15% ଏବଂ ଗୁପ୍ତ D ରେ 0.3% (ତଥ୍ୟ ଦାଖଲ କରିଥିବା 170 CPSU ମଧ୍ୟରୁ 94 ରେ) । ଏହି ଆକଳନଗୁଡ଼ିକ ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ, କୌଣସି କାରଣରୁ ସରକାରୀ ବିଭାଗ, ସିପିଏସୟୁ ଇତ୍ୟାଦି ଏହି ସ୍ତରରେ ପୂର୍ବତନ ସେବାନିବୃତ୍ତମାନଙ୍କୁ ଆକର୍ଷିତ କରିବା କିମ୍ବା ଗ୍ରହଣ କରିବା କିମ୍ବା ରଖିବା କଷ୍ଟକର ହୋଇପାରେ । 4.5 ବର୍ଷ ପରେ ସୈନ୍ୟବାହିନୀରୁ ବାହାରୁଥିବା ଅଧିକାଂଶ ଅଭିଭିରଙ୍କର ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଡିଗ୍ରୀ କିମ୍ବା ସେଥିରେ ସମାନତା ରହିବ ନାହିଁ, ସେବାଗୁଡ଼ିକର ବୈଷୟିକ ଶାଖାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କିଛି ବ୍ୟତୀତ ଯେଉଁମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଡିପ୍ଲୋମା କିମ୍ବା ସମାନ ଯୋଗ୍ୟତା ଡିଜାଇନ୍ ଏବଂ ଦିଆଯାଇପାରେ । ସେମାନଙ୍କର କିଛି ବୈଷୟିକ କୌଶଳ ରହିବ, କିନ୍ତୁ ବୋଧହୁଏ ଅଳ୍ପ କିଛି ଅସ୍ତ୍ର ପ୍ରଶାଳନରେ ସାଧାରଣ ବୈଷୟିକ ପରିବେଶରେ ବ୍ୟବହାର ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ।

କର୍ପୋରେଟ୍ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ବହୁମାତ୍ରାର ଲୁଣ ବା ପାଣିରେ ସର ସହିତ ନିଆଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯେକୌଣସି କର୍ପୋରେଟ୍ ହାଉସ୍ ସେମାନଙ୍କ କମ୍ପାନୀରେ ପୂର୍ବତନ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଶତକଡ଼ା ଘୋଷଣା କରିବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ, ଏବଂ ଏହା ବାସ୍ତବତାକୁ ପ୍ରକାଶ କରିବ ।

ତେଣୁ ଏହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ଭବ ଯେ ଅବଶୋଷିତ ଅଭିଭିର କେବଳ ଭାରତରେ ବେକାରଙ୍କ ବିପୁଳ ସୈନ୍ୟବାହିନୀରେ ଯୋଗ ଦେବେ ଏବଂ ବେକାର କିନ୍ତୁ ସାମରିକ ତାଲିମପ୍ରାପ୍ତ ଯୁବକମାନଙ୍କର ଏକ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ବିସ୍ଫୋରକ ଦଳ ଗଠନ କରିବେ ।

ଅନେକ ଭେଟେରାନ/ ଅଭିଜ୍ଞ ମଧ୍ୟ ସୂଚାଇ ଦେଇଛନ୍ତି ଯାହା 4 ହଜାର ବର୍ଷ ପରେ ସେବାରେ ଅନ୍ତଭୁକ୍ତ ହୋଇ ନ ଥିବା ହଜାର ହଜାର ବେକାର ଏବଂ ନିରାଶ ହୋଇପଡ଼ିଥିବା ଅଭିଭିରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମାଜର ସୈନ୍ୟବାହିନୀର ବିପଦ ସୃଷ୍ଟି ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି । ଏହି ସାମରିକକରଣ ଅନେକ ରୂପ ନେଇପାରେ, ଯେପରିକି ଏହି ଯୁବକମାନେ ଅପରାଧିକ ଗ୍ୟାଙ୍ଗରେ ଯୋଗଦେବା, ଜାତିର ସନ୍ଧାସବାଦୀ ଗଠନ, ଉଗ୍ରବାଦୀ ପୋଷାକ କିମ୍ବା ଏପରିକି ରାଜନୈତିକ ଦଳରେ ମଧ୍ୟ ସାମିଲହୋଇପାରିବେ । ଏକ ବଡ଼ ଚିନ୍ତାର ବିଷୟ ହେଉଛି ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ବେସରକାରୀ ସାମରିକ କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟର (ପିଏମସି) କିମ୍ବା ଭିକାରୀଙ୍କ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିବା ଘଟଣା ଯେଉଁଠାରେ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ରାଷ୍ଟ୍ର-ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ପିଏମସି ସହ ସାମରିକ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି । ଯେହେତୁ ସେଠାରେ କମ୍ ଆଇନଗତ ତାଲିମ ସୁବିଧା ଅଛି, ଏହିପରି ସେବା ପାଇଁ ପୂର୍ବତନ ସୈନିକମାନେ ଅଧିକ ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି । ହତାଶ ଅଭିଭିର, ଯଦିଓ ଯୁବକ ଏବଂ କନିଷ୍ଠ, ଏହିପରି ନିୟୁତ୍ତି ପାଇଁ ଆଦର୍ଶ ପ୍ରାର୍ଥୀ ହେବେ ।

ଅନ୍ୟ ଏକ ଦିଗ ଯାହାକୁ ମୁଖ୍ୟତଃ ଅଣଦେଖା କରାଯାଇଛି, ତାହା ହେଉଛି ସାମାଜିକ ବ୍ୟାଘାତ ଯାହା ଅଭିଭିର ସୈନ୍ୟବାହିନୀ ମଧ୍ୟରେ ସୃଷ୍ଟି ହେବ । ଏହା ମନେ ପକାଯାଇପାରେ ଯେ ଏହି ଯୋଜନାରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଅଭିଭିର ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଯୁନିଟ୍ ଏବଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପରିଚୟ ସହିତ “ସର୍ବ-ଭାରତ ସର୍ବ-ଶ୍ରେଣୀ” କର୍ମଚାରୀ ଭାବରେ ନିୟୁତ୍ତି ପାଇଁ ଆହ୍ୱାନ କରିବେ । ଅନେକ ବରିଷ୍ଠ ଭେଟେରାନ୍ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବରେ କହିଛନ୍ତି ଯେ 4 ବର୍ଷର “ଟୁର୍ ଅଫ୍ ଡ୍ୟୁଟି” ସେବା ପାଇଁ, ଏବଂ 15-17 ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନ୍ତଭୁକ୍ତ ପରେ ଯଦି ଏହି ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସେହି ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାଲିଥାଏ, ସମାନ ଯୁନିଟ୍ରେ ଦୁଇ ଶ୍ରେଣୀ ସୈନିକ ରହିଥା’ନ୍ତି । ଅଲଗା ଯୁନିଟ୍ ଏବଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପରିଚୟ ସହିତ, ଏକତା ଏବଂ ଏକତାର ଭାବନାକୁ ଅତ୍ୟଧିକ ବ୍ୟାଘାତକାରୀ ପ୍ରମାଣ କରିବ । ପ୍ରଥମ 4 ବର୍ଷରେ, ଅଭିଭିରମାନେ କେବଳ ଅସ୍ଥାୟୀ ଅତିଥି ହୋଇଥିବାରୁ ଅପମାନିତ ହେବେ ଏବଂ 25% ଯେଉଁମାନେ ରଖାଯିବେ, ସେମାନେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କଠାରୁ ଭିନ୍ନ କିଛି କ୍ୟାଡର ଭାବରେ ଚିହ୍ନିତ ହେବେ ।

ଏହା ମଧ୍ୟ ମନେ ରଖିବା ଉଚିତ ଯେ ଅଞ୍ଚଳ, ଜାତି, ଜାତି ଯେପରିକି ମହର, ଜାଠ, ଶିଖ୍, ଗୋର୍ଖା ଇତ୍ୟାଦି ଦ୍ୱାରା ପୃଥକ ରେଜିମେଣ୍ଟରେ ଭାରତୀୟ ସେନା ସଂଗଠିତ ହୋଇଛି । ଏହା ନିଃସନ୍ଦେହରେ ଭାରତର ଉପନିବେଶିକ ଅତୀତ, ଏବଂ ବିଶେଷତଃ ବ୍ରିଟିଶ “ସ୍ୱୟଂଶାସିତ ଜାତି କିମ୍ବା ଜାତି” ବିଷୟରେ ଛୁଟିପୁଣ୍ୟ ବୁଝାମଣା ହେତୁ ଘଟିଛି । ଏହା ଆଂଶିକ ସତ୍ୟ ଯେ ସ୍ୱାଧୀନତା ପରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ସାଂଗଠନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଜାରି ରହିଥିଲା କାରଣ ଅର୍ଦ୍ଧ-ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଅବସ୍ଥା ଏବଂ ସାମାଜିକ ପରମ୍ପରା ବିଶେଷ କରି ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ । ଏଥି ସହିତ, ଏହା ସ୍ୱଦୟଜାମ ହେବା ଉଚିତ ଯେ ଏହି ଅବସ୍ଥା ଏବଂ ପରମ୍ପରାଗୁଡ଼ିକ ଏକ ବାସ୍ତବତା । ଅଧିକାଂଶ ଭେଟେରାନ ଏବଂ ସେବାନିବୃତ୍ତ

ଅଧିକାରୀ ଅନୁଭବ କରନ୍ତି ଯେ ପ୍ରଚଳିତ ରେଜିମେଣ୍ଟାଲ ନୈତିକତା, ସାଧାରଣତଃ ସାଧାରଣ ପୃଷ୍ଠଭୂମି, ଭାଷା, ଖାଦ୍ୟ, ରୀତିନୀତି ଇତ୍ୟାଦି ଏକତା ଏବଂ ବନ୍ଧନକୁ ବୁଝାଇଥାଏ । ସୈନିକମାନଙ୍କର ଏକ “ସର୍ବ-ଭାରତ ସର୍ବ-ଶ୍ରେଣୀ” ଭାବରେ ଆସିଥିବାର ପୁନର୍ବାର ସେନାର “ନାମ, ନାମକ, ନିଶାନ” (ସମ୍ମାନ, ବିଶ୍ୱସ୍ତତା, ପରିଚୟ) ରେଜିମେଣ୍ଟାଲ ନୈତିକତାକୁ ବ୍ୟାହତ ହେବ ।

ଏହା ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ ଯେ, ଏହି ଯୋଜନା ବିରୋଧରେ ଆନ୍ଦୋଳନ ସମୟରେ ବିକ୍ଷୋଭକାରୀମାନେ ଅନେକ ଥର ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଯେ, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 75% ଲୋକ ନିଜ ଗ୍ରାମକୁ ପଠାଯିବାର ସଂକଳ୍ପ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ମାନ ଏବଂ ସମ୍ମାନର ପ୍ରତିବାଦରେ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ପରିବାର ପ୍ରତି ଅପମାନ ଆସିବ । ସେହିପରି, ପୂର୍ବରୁ ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ପେନ୍‌ସନ କେବଳ ଟଙ୍କା ବିଷୟରେ ନୁହେଁ ବରଂ ଚରମ ବଳିଦାନର ସାମାଜିକ ସ୍ୱୀକୃତି ବିଷୟରେ ଯାହା ଜଣେ ସୈନିକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥାଏ ।

ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ବା ଶେଷକଥା :

ଅଗ୍ନିପଥ ସ୍କିମ୍ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅସୁସ୍ଥ ଯୋଜନା । ଏହା ପେନ୍‌ସନ୍ ଏବଂ ଦରମା ଉପରେ କିଛି ଅର୍ଥ ସଞ୍ଚୟ କରିଥାଏ, ଏପରିକି ସୈନ୍ୟବାହିନୀର ଶକ୍ତି ଏବଂ ସାମର୍ଥ୍ୟକୁ କ୍ଷୁଣ୍ଣ କରିବାର ବିପଦରେ ମଧ୍ୟ ରହିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି । ଅଗ୍ନିପଥ ଭାରତୀୟ ସଶସ୍ତ୍ର ବାହିନୀର ନୈତିକତାକୁ ନଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଛିଡ଼ା ହୋଇଛି, ସେବା / ପୁରୁଷ / ମହିଳା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ପରିବାର ପାଇଁ ସମ୍ମାନ ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ସୁବିଧା ଉପରେ ଆଧାର କରି । ଯେତେବେଳେ ସାମରିକ ବ୍ୟାପାର (RMA) ରେ ବିପ୍ଳବକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରୁଥିବା ନୂତନ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଏବଂ ପ୍ଲଟଫର୍ମ ସହିତ ସୈନ୍ୟବାହିନୀ ଅତ୍ୟଧିକ ଆବଶ୍ୟକ ଆଧୁନିକୀକରଣ ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତି, ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ସାମରିକ ମାନବ ସମ୍ବଳ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ପୁନଃନିର୍ମାଣ ନିର୍ମାଣ ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ ବୋଧହୁଏ ହ୍ରାସ କରିବା ସହିତ, ଅଗ୍ନିପଥ ଅକାଳରେ ବିପରୀତ ଦିଗକୁ ଗତି କରନ୍ତି । କେବଳ 4 ବର୍ଷ ସେବା ପରେ 75% ଅଗ୍ନିପଥକୁ ଘରକୁ ପଠାଇବା, ହାତରେ ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ସେମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନୁପଯୁକ୍ତ । ଅଗ୍ନିପଥ ଉଭୟ ସାମରିକ ତଥା ସମାଜରେ ସାମାଜିକ ଏକତା ପ୍ରତି ବିପଦ ସୃଷ୍ଟି କରୁଛନ୍ତି, ଯେଉଁଥିରେ ଭବିଷ୍ୟତର ଖରାପ ଆଶା ସହିତ ହଜାର ହଜାର ସାମରିକ ତାଲିମପ୍ରାପ୍ତ, ନିରାଶ ଏବଂ ବେକାର ଯୁବକ ଯୋଗ ହେବାର ଆଶଙ୍କା ରହିଛି । ବରିଷ୍ଠ ସୈନିକ ଭେଟେରାନ, ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଏବଂ ରଣନୀତିକ ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା ନକରି, ଏପରିକି ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟରେ ଆଲୋଚନା ନକରି, ଏହି ସାମରିକ ଯୋଜନା ତଥା, ଦେଶ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ ନକରି ରାଜାଚାରି କରାଯାଇଛି । ଅଗ୍ନିପଥ ଯୋଜନାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ଖଣ୍ଡନ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଭାରତୀୟ ସୈନ୍ୟବାହିନୀର ପୁନଃସଂଗଠନର ବିଭିନ୍ନ ଆବଶ୍ୟକତା ସମସ୍ତ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ସହିତ ମୁଖ୍ୟତଃ ଭାରତୀୟ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସହ ପରାମର୍ଶ କରି ଚିନ୍ତା କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି ।

=====